

**ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНЮВАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

УДК 811.111

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.298742>

Наталя Дмитренко, доктор педагогічних наук,
професор кафедри іноземних мов

Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Віолетта Панченко, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземної філології

Комунального закладу “Харківська гуманітарно-педагогічна академія”
Харківської міської ради

Олена Гладка, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови з методикою викладання

Криворізького державного педагогічного університету

Ірина Школа, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов і методики викладання

Бердянського державного педагогічного університету

Антоніна Девіцька, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри прикладної лінгвістики

Ужгородського національного університету

**ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНЮВАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Стаття присвячена проблемі імплементації прийомів соціально-емоційного навчання у формувальне оцінювання майбутніх учителів англійської мови на заняттях з практики англійської мови. Авторами проведено аналіз науково-методичних джерел за темою дослідження, теоретично обґрунтовано доцільність застосування прийомів соціально-емоційного навчання у формувальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови. У статті наведено приклади і надано оцінку прийомів соціально-емоційного навчання у формувальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови, серед яких: квітток на вихід, читацький і діалоговий журнали, рубрики оцінювання, рефлексивні стратегії, графічні організатори тощо. Зроблено висновок про ефективність використання прийомів соціально-емоційного навчання у формувальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови.

Ключові слова: соціально-емоційне навчання; формувальне оцінювання; майбутні учителі англійської мови; прийоми соціально-емоційного навчання; компетентності соціально-емоційного навчання.

Лім. 15.

Natalia Dmitrenko, Doctor of Sciences (Pedagogy),
Professor of the Foreign Languages at Department,

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Violetta Panchenko, Ph.D. (Pedagogy),

Associate Professor of the Foreign Philology Department,

Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy”
of Kharkiv Regional Council

Olena Hladka, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
English Language and Methods of Teaching Department,

Kryvyi Rih State Pedagogical University

Iryna Shkola, Ph.D. (Philology), Associate Professor of the
Foreign Languages and Teaching Methods Department,

Berdyansk State Pedagogical University

Antonina Devitska, Ph.D. (Philology),

Associate Professor of the Applied Linguistics Department,
Uzhhorod National University

**APPLICATION OF SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING TECHNIQUES
IN THE FORMATIVE ASSESSMENT OF PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS**

The article is devoted to the problem of implementing social-emotional learning techniques in the formative assessment of pre-service English teachers in the English language practice classes. The authors conducted an analysis of scientific and methodological sources on the topic of the study, and theoretically substantiated the feasibility of using the methods of social-emotional learning

in the formative assessment of pre-service English teachers. The authors indicated that the techniques of social-emotional learning can be integrated into the process of formative assessment to develop competences in: self-awareness as the ability of students to adequately assess their strengths and weaknesses; self-management, which is responsible for setting goals, self-motivation and self-organization of students; social consciousness, which involves tolerance, respect and compassion for others, and is associated with the provision of feedback by peers during formative assessment; interaction skills, such as communication and cooperation, which are important for the development of students' ability to create a common environment which is conducive to foreign language learning and comprehensive personal development; responsible decision-making, which contributes to the active participation of students in the formation of an individual educational trajectory and academic success, and corresponds to the concept of formative assessment as assessment "for learning". The article gives examples and evaluates the methods of social-emotional learning in the formative assessment of pre-service English language teachers, including: an exit ticket, reading and dialogue journals, assessment rubrics, reflective strategies, graphic organizers, etc. It was concluded about the effectiveness of the application of social-emotional learning techniques in the formative assessment of pre-service English teachers.

Keywords: social-emotional learning; formative assessment; pre-service English teachers; techniques of social-emotional learning; competences of social-emotional learning.

Постановка проблеми. Освітня сфера сьогодні переживає буремні часи, стикаючись із численними викликами, які вимагають постійного пошуку нових ідей та рішень. Дистанційна освіта, яка протягом останніх трьох років була єдиною можливою формою навчання для українського студентства через пандемію COVID-19 та війну, розв'язану росією, вимагає модернізації освітнього процесу, збагачення його новітніми підходами та техніками, що відповідають потребам і запитам здобувачів в умовах онлайн-навчання, дають змогу повноцінно формувати ключові компетентності й вміння, необхідні для повоєнної розбудови країни і здорового суспільства. Невід'ємною частиною освітнього процесу є оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Як відомо, оцінювання викликає додатковий стрес і посилює тривожність студентів. Деструктивні емоції негативно впливають на процес засвоєння іноземної мови, обмежуючи когнітивні здібності здобувачів освіти та значно знижуючи мотивацію до навчання. Подолання вищезазначених проблем і поліпшення психоемоційного мікроклімату на заняттях англійської мови сприяє включення елементів соціально-емоційного навчання (СЕН) у процесі формування оцінювання майбутніх педагогів. Особливо актуальним вбачається застосування прийомів СЕН у кризові часи, коли усі учасники освітнього процесу є найбільш соціально та емоційно вразливими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. СЕН – це освітній підхід, який спрямований на розвиток соціальних і емоційних компетентностей здобувачів освіти поряд з академічними навичками [15]. Розвиток емоційного інтелекту, самосвідомості та навичок міжособистісної взаємодії сприяє створенню інклюзивної дружньої атмосфери на заняттях англійської мови, де всі учасники освітнього процесу відчувають підтримку один одного [4; 11]. Згідно з дослідженнями [8; 10], СЕН не лише позитивно впливає на академічні досягнення, але й виховує соціально значущі якості особистості, такі як доброта, співчуття, готовність до співпраці, підвищує мотивацію студентів до оволодіння іноземною мо-

вою, знижує рівень тривожності та шанси розвитку депресивних розладів серед молоді. Загалом, СЕН сприяє розвитку здорових відносин між однолітками, зменшує емоційний стрес, що й підвищує академічну успішність [1].

Вимоги до підготовки вчителів англійської мови в Україні змінюються разом із вимогами до мовної педагогічної освіти в інших країнах світу. В. Панченко [14] вказує на недостатній розвиток професійної компетентності вчителів-початківців саме в частині їх емоційної необізнаності та психологічної неготовності до можливих викликів на робочому місці. Б. Салюк, І. Школа, Н. Дмитренко та інші [13; 6] доходять висновку, що соціально неприйнятна психоемоційна реакція вчителів іноземних мов на певні проблеми в класі, їхня емоційна неграмотність зумовлені відсутністю відповідної підготовки під час навчання в університеті або на курсах підвищення кваліфікації. низка досліджень [5; 7; 12] підкреслюють необхідність впровадження практик, які визнають критичність соціально-емоційного розвитку у програмах підготовки вчителів англійської мови, і науковці погоджуються з тим, що соціально-емоційна компетентність вчителів є впливовим фактором у відборі, підготовці та збереженні контингенту педагогічних закладів вищої освіти [3].

Постановка завдання. Усе вищезазначене і зумовило вибір *мети* нашого дослідження, що полягає у теоретичному обґрунтуванні ефективності застосування прийомів СЕН у формуальному оцінюванні англійської комунікативної компетентності майбутніх учителів англійської мови і наведені найефективніших прикладів застосування прийомів СЕН на практичних заняттях з англійської мови в умовах онлайн-навчання. У межах нашої розвідки "формування оцінювання" трактується як тип поточного оцінювання, що здійснюється безпосередньо під час процесу навчання з метою збору інформації про прогрес студентів. Формування оцінювання – це інструмент, що дозволяє викладачеві отримати миттєвий зворотний зв'язок, скоригувати й адаптувати методи, прийоми, стратегії викладання для надання цілеспрямованої підтримки здобувачам [5;

9; 14]. Також ми розглядаємо прийоми СЕН у формуальному оцінюванні як багатомірні практики, де кожна дія спрямована на оцінку і розвиток компетентностей у самоусвідомленні, самокеруванні, соціальній усвідомленості, взаємодії та прийнятті відповідальних рішень.

Виклад основного матеріалу. Як педагогічна модель, СЕН має на меті допомогти здобувачам різного віку зрозуміти свої емоції й розвинути здатність до емпатії, а також соціальні навички. Провідну роль у дослідженні та популяризації СЕН відіграє організація the Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL), яка розглядає СЕН як невід'ємну складову освіти. Основною метою соціально-емоційної освіти є формування основних соціальних та емоційних компетентностей здобувачів, також відомих як CASEL 5: самосвідомість (здатність розуміти власні емоції, думки та цінності та їхній вплив на поведінку у різних контекстах); самоорганізація (здатність ефективно управляти своїми емоціями, думками та поведінкою в різних ситуаціях, досягати цілей і реалізовувати задуми); навички взаємодії (здатність встановлювати та підтримувати здорові стосунки, ефективно орієнтуватися у різних середовищах в оточенні різних людей та груп); відповідальне прийняття рішень (здатність приймати свідомі та конструктивні рішення щодо особистої поведінки і соціальної взаємодії в різних ситуаціях); та соціальна свідомість (здатність розуміти погляди навколишніх, співчувати їм, незалежно від їх соціальної, культурної й етнічної або релігійної приналежності) [2].

Компетентності СЕН перетворюють студентів на активних агентів у процесі формуального оцінювання. Варто відзначити той факт, що формувальне оцінювання не лише використовує навички СЕН, але й сприяє їх формуванню. Включення стратегій СЕН у заняття англійської мови та процедури формуального оцінювання дає можливість викладачам враховувати індивідуальні потреби своїх студентів, забезпечувати їхнє психічне благополуччя, а отже, підвищувати їхні академічні досягнення, внутрішню та зовнішню мотивацію до вивчення мови.

Поєднуючи рамкову модель СЕН від CASEL з формувальним оцінюванням, зауважуємо, що прийоми СЕН можна інтегрувати у процес формуального оцінювання через: 1) самосвідомість як здатність студентів адекватно оцінювати свої сильні та слабкі сторони, що безпосередньо відповідає виміру самооцінки, тобто критичному оцінюванню себе та своєї роботи; 2) самокеруваність, яка відповідає за постановку цілей, самомотивацію та самоорганізацію, коли студенти повністю усвідомлюють власні навчальні цілі та шляхи їх досягнення, володіючи набором відповідних навичок, що виходять за межі простого виконання завдань викладача; 3) соціаль-

ну свідомість, яка передбачає толерантність, повагу та співчуття до інших, і пов'язана з наданням фідбеку одногрупниками під час формуального оцінювання; 4) навички взаємодії, такі як комунікація та співпраця, що лежать в основі соціально-емоційної компетентності і є важливими для розвитку здатності студентів створювати спільне середовище, сприятливе для вивчення мови та всебічного особистісного розвитку; 5) відповідальне прийняття рішень, що є важливим для активної участі студентів у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії і академічної успішності, відповідає концепції формуального оцінювання як оцінювання "для навчання".

Отже, можемо простежити тісний зв'язок між СЕН і формувальним оцінюванням, ключову роль у якому відіграють саме студенти, і ця роль значною мірою залежить від рівня розвитку їх соціально-емоційної компетентності.

На основі аналізу науково-методичної літератури і власного досвіду впровадження СЕН на заняттях з англійської мови наведемо приклади використання СЕН активностей у формуальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови як іноземної, серед них наступні прийоми СЕН:

1) *Exit ticket*: поставлені в Exit ticket питання зосереджувалися на емоціях учасників, самосвідомості та міжособистісних навичках. Деякі з питань включали:

– *Які три речі ви вивчили на уроці (проаналізуйте знання та навички, які ви здобули), які дві теми або активності вам сподобалися або вас зацікавили найбільше? Чому? (розгляньте, що викликало вашу цікавість або радість, і подумайте про те, як ці теми або активності пов'язалися з вами на особистому рівні), та яку концепцію або активність ви вважаєте складною або не зрозумілою? (проаналізуйте, що викликало такі почуття та як з цим справилися).*

– *Що б ви сьогодні змінили, якби мали вибір?*

– *Сьогодні було важко через...*

– *Як ви вважаєте, вчитель збалансував активності щодо аудіювання, мовлення, читання та письма на уроці сьогодні? Опишіть свої спостереження, зосереджуючись на прийомах, які вам сподобалися та були цікавими.*

– *Як ви інтегруєте розвиток мовленнєвих навичок аудіювання, мовлення, читання, письмо та принципи соціально-емоційного навчання до своїх планів уроків, щоб підтримати комплексний розвиток мови та створити сприятливе, емоційно розумне середовище в класі?*

– *Як ваш викладач сприяв ефективній взаємодії в групі? Поділіться своїми спостереженнями та емоціями, пов'язаними з вашим навчальним досвідом сьогодні.*

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНУВАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

– Проаналізуйте заняття сьогодні та поясніть, як ви можете сприяти спільному навчання у вашому власному англомовному класі.

Під час виконання вправи Exit ticket майбутні вчителі англійської мови як іноземної використовували різні цифрові інструменти, щоб надати обґрунтований відгук після занять. Користуючись комбінацією тексту, малюнків та емоджі, учасники висловлювали своє розуміння змісту заняття, ділилися вподобаннями стосовно конкретних прийомів та рефлексували щодо розвитку своїх мовленнєвих навичок. Ці цифрові платформи сприяли динамічному і візуальному відображенню думок учасників, фіксували відчуття від задоволення та розуміння певних викликів під час сесії. Загалом, цифрові платформи, зокрема Jamboard, виявилися ефективним інструментом для реалізації СЕН та рефлексії учасників щодо використаних прийомів навчання.

2) *Reading Log*: завдяки “читацьким журналам” студенти мали можливість проявити свої емоції у різноманітних видах діяльності, надаючи відповіді на запитання, пов’язані з аналізом літературних творів, або копіюючи короткий текст на одному боці сторінки, виражали власні емоційні реакції на іншому. Важливою технікою виконання була техніка “потоків свідомості”, що давала документувати думки, образи, асоціації, почуття, судження та інші когнітивні процеси під час читання. Цей прийом є корисним інструментом, що допоміг студентам зрозуміти алгоритм дій, оскільки в них чітко перераховані всі необхідні кроки для виконання завдання. Техніка “потоків свідомості” також допомогла їм фіксувати еволюцію думок, образів, асоціацій, почуттів, суджень та інших когнітивних процесів під час виконання завдання.

3) *Dialogue Journals*: “діалогові журнали” як форма інтерактивної взаємодії надали можливість використання особистого життєвого досвіду з метою розвитку соціально-емоційної та комунікативної компетентностей. Під час навчання тематика для ведення “діалогових журналів” на платформах Kialo та Padlet варіювалась від обміну ідеями та коментарями щодо переваг та недоліків дистанційного та очного форматів навчання до дослідження можливостей середовища підтримки віртуальних спільнот у кризові періоди.

4) *Pilgrim’s Journals*: учасникам необхідно було реагувати на різні завдання у письмовій формі. Кількість та стиль завдань змінювалися протягом тренувальної сесії. Наприклад, у деякі дні було три короткі завдання, а в інші – вибирати одне з двох різних завдань. Раз на місяць студентам треба було подати звіт про щоденне ведення журналу. Очікувалося, що кожна письмова відповідь буде складатися з 6–8 речень, які мали бути обдуманими, рефлексивними, критичними й докладними.

5) *Assessment Rubrics*: використання “рубрик оцінювання” уможливив акцентувати на чіткості відповіді, що відповідає критерію прозорості як фундаментальному аспекту формувального оцінювання із удосконаленням соціально-емоційних навичок. Особливо актуальними для учасників були різноманітні критерії. Різноманітні підходи до застосування “рубрик оцінювання” сприяють глибині стратегії формувального оцінювання. Наприклад, цілісні шкали надають інтегровану оцінку мовленнєвої діяльності, охоплюючи загальне враження від навичок і вмій учасників. Натомість аналітичні шкали розбивають діяльність на окремі компоненти, пропонує комплексну оцінку змісту, структури, словникового запасу та граматики.

6) *Reflexive Activities*: метою рефлексивних стратегій було формування комунікативної компетентності учасників, а також розвиток їх навичок самооцінки й оцінки однокласників. Під час підготовки до виступу учасникам пропонувалося врахувати елементи в Чек-листі, які пізніше аналізувалися та перевірялися їхніми однокласниками та викладачем. Після заповнення Чек-листа кожен учасник відчував себе набагато впевненішим та відповідальнішим за свій процес навчання. Рефлексивні стратегії (як самостійна, так і взаємна рефлексія) сприяли тому, що учасники аналізували свою іншомовну комунікативну компетентність, а також відчували позитивне ставлення до свого навчання, що, здавалося, збільшувало їх позитивні емоції та гармонійне самопочуття.

7) *Graphic Organizers*: графічні організатори виявилися незамінними інструментами для сприяння автономності студентів та високого рівня відповідальності у засвоєнні мови.

Отже, можна впевнено стверджувати, що застосування прийомів СЕН у формувальному оцінюванні виходить за межі звичайних методів викладання, створюючи освітній простір, де поєднуються розвиток емоційного інтелекту і володіння мовою. Оскільки вчителям іноземної мови необхідна відповідна підготовка у сфері емоцій і благополуччя, щоб допомагати їм розпізнавати симптоми, визначати причини і впроваджувати стратегії, які пом’якшують або значно зменшують страждання студентів у їх освітньому середовищі, це підтверджує, що включення прийомів СЕН до звичайної програми навчання та процедури формувального оцінювання для майбутніх вчителів англійської як іноземної мови дозволяє вчителям мови враховувати індивідуальні потреби своїх учнів, розвивати їх соціальні компетентності, забезпечувати їх психічне благополуччя та, отже, підвищувати їхні академічні результати, внутрішню та зовнішню мотивацію до вивчення мов, що підтверджується науковими студіями й інших дослідників.

Висновки. Основною метою освітньої системи сьогодні є мотивація, підтримка та створення мирного навчального середовища, де кожен учасник відчуває себе визнаним і цінованим. Головний аспект процесу навчання – оцінювання, а зокрема формувальне, має бути доповненим прийомами СЕН, щоб належним чином виконувати свою функцію в умовах невизначеності та спонукати бажання студентів глибше вдаватися у предмет і відчувати себе добре за будь-яких умов. Впровадження прийомів СЕН у формувальному оцінюванні відіграє вирішальну роль у підвищенні емоційного інтелекту студентів, їхнього психологічного благополуччя, що не може не вплинути позитивно на академічні результати. Отже, проведене дослідження підтверджує, що впровадження елементів СЕН у формувальне оцінювання майбутніх учителів англійської мови сприяє кращому зворотному зв'язку, дозволяючи миттєво реагувати на потреби студентів, модифікувати матеріал чи стратегії, а також створюючи можливості цілісного підходу до вивчення та викладання іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bai B., Shen B., Wang J. Impacts of social and emotional learning (SEL) on English learning achievements in Hong Kong secondary schools. *Language Teaching Research*. 2021. № 1. pp. 1–25. DOI: <https://doi.org/0.1177/13621688211021736>
2. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. (CASEL). *CASEL's SEL Framework: What are the core competence areas and where are they promoted?* 2020. Available at: <https://casel.org/casel-sel-framework-11-2020/?view=true>
3. Corcoran R.P., O'Flaherty J. Social and emotional learning in teacher preparation: Pre-service teacher well-being. *Teaching and Teacher Education*. 2022. № 110 (1). p. 103563. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103563>
4. Devitska A. Modern SEL Techniques in an EFL Classroom. *Transcarpathian Philological Studies*. 2023. № 29 (1). pp. 120–124. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.1.21>
5. Dmitrenko N., Budas I., Koliadych Y., Poliarush N. Impact of Formative Assessment on Students' Motivation in Foreign Language Acquisition. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2021. № 8 (2). pp. 36–50. DOI: <https://doi.org/10.29038/eejpl.2021.8.2.dmi>
6. Dmitrenko N., Vokoshyna O., Budas Iu., Klybanivska T. Formation of Ethical Culture of Intending Educators in the Educational Process of Higher Education Institution. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference*. May 28th – 29th, 2021. № 1. pp. 95–104. DOI: <https://doi.org/10.17770/sie2021vol1.6293>
7. Heineke A.J., Vera E.M. Beyond language and academics: Investigating teachers' preparation to promote the social-emotional well-being of emergent bilingual learners. *Journal of Teacher Education*. 2022. № 73 (2). pp. 145–158. DOI: <https://doi-org.proxygw.wrlc.org/10.1177/00224871211027573>
8. Hladka O. Implementation of SEL Techniques in the EFL Classroom in Challenging Times. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць*

молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Льницький, І. Зимомря. Дрогобич : Вид. дім "Гельветика", 2024. № 70 (1). С. 317–321.

9. Panchenko V. Alternative assessment methods in evaluation future foreign language teachers' learning achievements. *Bulletin of the Cherkasy Bohdan Khmelnytsky National University. Series "Pedagogical Sciences"*. 2017. № 15. pp. 55–61. Available at: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/1553>

10. Pentón Herrera L.J. Social-emotional learning in ESOL with ninth-grade newcomers. *ELT Journal*. 2023. Advanced online publication. DOI: <https://doi.org/10.1093/elt/ccad051>

11. Pentón Herrera L.J. Social-emotional learning in TESOL: What, why, and how. *Journal of English Learner Education*. 2020. № 10 (1). pp. 1–16. Available at: <https://stars.library.ucf.edu/jele/vol10/iss1/1>

12. Pentón Herrera L., Martínez-Alba G. *Social-emotional learning in the English language classroom: Fostering growth, self-care, and independence*. TESOL Press. 2021.

13. Saliuk B., Shkola I. Digital storytelling as a tool for socio-emotional competencies development in the English language classroom. *Scientific papers of Berdiansk State Pedagogical University. Series: Pedagogical sciences*. 2023. № 2. pp. 298–305. DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-2>

14. Панченко В.В. Умови ефективної організації контролю навчальної діяльності майбутніх учителів іноземних мов. *Молодь і ринок*. 2017. № 10 (153). С. 162–167.

15. Панченко В.В. Соціально-емоційне навчання як сучасна педагогічна парадигма у вищій освіті. *Інноваційна педагогіка*. 2023. № 65 (2). С. 91–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/65.2.19>

REFERENCES

1. Bai, B., Shen, B. & Wang, J. (2021). Impacts of social and emotional learning (SEL) on English learning achievements in Hong Kong secondary schools. *Language Teaching Research*. No. 1. pp. 1–25. DOI: <https://doi.org/0.1177/13621688211021736> [in English].
2. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. (CASEL). *CASEL's SEL Framework: What are the core competence areas and where are they promoted?* 2020. Available at: <https://casel.org/casel-sel-framework-11-2020/?view=true> [in English].
3. Corcoran, R.P. & O'Flaherty, J. (2022). Social and emotional learning in teacher preparation: Pre-service teacher well-being. *Teaching and Teacher Education*. No. 110 (1). pp. 103563. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103563> [in English].
4. Devitska, A. (2023). Modern SEL Techniques in an EFL Classroom. *Transcarpathian Philological Studies*. No. 29 (1). pp. 120–124. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.1.21> [in English].
5. Dmitrenko, N., Budas, I., Koliadych, Y. & Poliarush, N. (2021). Impact of Formative Assessment on Students' Motivation in Foreign Language Acquisition. *East European Journal of Psycholinguistics*. No. 8 (2). pp. 36–50. DOI: <https://doi.org/10.29038/eejpl.2021.8.2.dmi> [in English].
6. Dmitrenko, N., Vokoshyna, O., Budas, Iu. & Klybanivska, T. (2021). Formation of Ethical Culture of Intending Educators in the Educational Process of Higher Education Institution. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference*. May 28th – 29th, 2021. Rezekne, Rezekne Academy of Technologies. No. 1. pp. 95–104. DOI: <https://doi.org/10.17770/sie2021vol1.6293> [in English].

**ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ФОРМУВАЛЬНОМУ ОЦІНУВАННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

---

7. Heineke, A. J. & Vera, E.M. (2022). Beyond language and academics: Investigating teachers' preparation to promote the social-emotional well-being of emergent bilingual learners. *Journal of Teacher Education*. No. 73 (2). pp. 145–158. DOI: <https://doi-org.proxygw.wrlc.org/10.1177/00224871211027573> [in English].
8. Hladka, O. (2024). Implementation of SEL Techniques in the EFL Classroom in Challenging Times. "Current Issues of Humanitarian Sciences": interuniversity collection of scientific works of young scientists of Ivan Franko Drohobytsk State Pedagogical University / editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushny, V. Ilnytskyi, I. Zymomria. Drohobych: "Helvetika" Publishing House. No. 70 (1). pp. 317–321. [in English].
9. Panchenko, V. (2017). Alternative assessment methods in evaluation future foreign language teachers' learning achievements. *Bulletin of the Cherkasy Bohdan Khmelnytsky National University. Series "Pedagogical Sciences"*. No. 15. pp. 55–61. Available at: <https://ped-cjournal.cdu.edu.ua/article/view/1553> [in English].
10. Pentón Herrera, L.J. (2023). Social-emotional learning in ESOL with ninth-grade newcomers. *ELT Journal*. Advanced online publication. DOI: <https://doi.org/10.1093/elt/ccad051> [in English].
11. Pentón Herrera, L.J. (2020). Social-emotional learning in TESOL: What, why, and how. *Journal of English Learner Education*. No. 10 (1). pp. 1–16. Available at: <https://stars.library.ucf.edu/jele/vol10/iss1/1> [in English].
12. Pentón Herrera, L. & Martínez-Alba, G. (2021). *Social-emotional learning in the English language classroom: Fostering growth, self-care, and independence*. TESOL Press. [in English].
13. Saliuk, B. & Shkola, I. (2023). Digital storytelling as a tool for socio-emotional competencies development in the English language classroom. *Scientific papers of Berdyansk State Pedagogical University. Series: Pedagogical sciences*. No. 2. pp. 298–305. DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-2> [in English].
14. Panchenko, V.V. (2017). Umovy efektyvnoi orhanizatsii kontroliu navchalnoi diialnosti maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov [Conditions for the effective organization of the educational activities monitoring of future teachers of foreign languages]. "Youth & market". Monthly scientific-pedagogical journal. Drohobych. No. 10 (153). pp. 162–167. [in Ukrainian].
15. Panchenko, V.V. (2023). Sotsialno-emosiine navchannia yak suchasna pedahohichna paradyhma u vyshchii osviti [Social-emotional learning as a modern pedagogical paradigm in higher education]. "Innovative pedagogy". No. 65 (2). pp. 91–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/65.2.19> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 19.02.2024

"Ви зможете все, чого захочете, тільки почніть. Сміливість породжує геніальність. Починайте негайно".

Йоганн Вольфганг фон Гете
німецький поет, прозаїк, драматург

"Три дороги ведуть до знання: дорога роздуму – це дорога найблагородніша, дорога наслідування – це дорога найлегша і дорога досвіду – ця дорога сама гирка".

Конфуцій
давньокитайський філософ

"Роками накопичений досвід може посперечатися із знанням".

Рассел Лінкольн Якофф
американський вчений

"Будь-яке навчання людини – це не що інше, як мистецтво сприяти прагненню природи до свого розвитку".

Йоганн Генріх Песталоцці
видатний швейцарський педагог-новатор

"Будь-яке людське знання починається з інтуїції, переходить до понять і завершується ідеями".

Іммануїл Кант
німецький філософ

